

Η αξία και η απαξία των πανεπιστημιακών

Οι περιούσιοι λαοί του δημοσιοϋπαλληλικού σύμπαντος, αυτοί που αμείβονται από τα «ειδικά μισθολόγια», γνωρίζουν από την 3η Σεπτεμβρίου και εντεύθεν, στο πετσί και την προσωπικότητα του καθενός από τα μέλη τους, ατομικά, τη βαρβαρότητα της επιχώριας πολιτικής τάξης που κατευθύνει τις τύχες της κοινωνίας μας.

ΤΟΥ ΠΕΤΡΟΥ ΣΤΑΓΚΟΥ

Ανάμεσα στους «θιγόμενους» από τις δραστικές περικοπές στα «ειδικά μισθολόγια» ανήκουν εργαζόμενοι που με τις υπηρεσίες που προσφέρουν συνεισφέρουν τα μέγιστα στη διατήρηση της συνοχής της κοινωνίας, στη διαίωναίότητά της. Είναι, κατά σειρά σπουδαιότητας του έργου τους, οι γιατροί, οι ένστολοι, οι μν αλλά και οι δικαστές.

Η επαγγελματική κατηγορία των πανεπιστημιακών δασκάλων σαφώς ξεχωρίζει, από την άποψη της σπουδαιότητας της υπηρεσίας και των αγαθών που παρέχει, από όλους τους προηγούμενους. Οι πανεπιστημιακοί δάσκαλοι είναι οι κτίστες της ίδιας της ενότητας ανθρώπων (της «κοινωνίας»), οι οποίοι υπάρχουν σαν έμβια όντα μόνο και μόνο επειδή εργάζονται, μόνο και μόνο επειδή, χάρη στους πρώτους, έμαθαν, μορφώθηκαν, παιδεύτηκαν, καταρτίστηκαν, ώστε ως εργαζόμενοι να περνάνε από τη μίζερη έμβια κατάσταση στην υπέρτερη: σε αυτή της κοινωνικοποίησης τους.

Η απαξία για τη θέση των

ακαδημαϊκών δασκάλων μέσα στην κοινωνία, την οποία γνήσια εκδηλώνουν οι αποφάσεις της πολιτικής τάξης, οι παλαιότερες που αφορούσαν την καθήλωση των αποδοχών τους σε σχέση με τα άλλα «ειδικά μισθολόγια», όπως και η απόφασή της της 3ης Σεπτεμβρίου για την εξαέρωση των αποδοχών τους, είναι ύβρις, με την αρχαιοελληνική έννοια του όρου, προς την ίδια την κοινωνία, απάρνηση της κανονότητας της όχι απλώς να «διαϊωνίζεται», αλλά να συντίθεται, να υπάρχει.

Ο Πρόεδρος της Γαλλίας Φρανσουά Ολάντ, η πρώτη πολιτική απόφαση που πήρε μόλις ανέλαβε τα καθήκοντά του ήταν να προκηρύξει σε ορίζοντα τριετίας 100.000 θέσεις προσωπικού σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης προς κάλυψη των δραματικών κενών της, επανοικοδομώντας έτσι, όπως ο ίδιος είπε, τον αυτοσεβασμό της ίδιας της κοινωνίας στο πρόσωπο των «κτιστών» της (των «bâtisseurs», που είναι ο γαλλικός όρος), τον οποίο επί πενταετία είχε αποσταθεροποιήσει η διακυβέρνηση του κ. Σαρκοζί.

Την απαξία που απευθύνει το ιθαγενές πολιτικό σύστημα στους πανεπιστημιακούς λειτουργούς, αυτοί οι ίδιοι, αν κατ'ελάχιστο σέβονται τον εαυτό τους ως μέλη της επαγγελματικής τάξης που συγκροτούν, οφείλουν να την επιστρέψουν, με όποιο πρόσφορο μέσο ταυτοποιηθεί σαν τέτοιο, σε αυτούς που την εκτέμπουν.

Ο Πέτρος Στάγκος είναι καθηγητής Ευρωπαϊκού Δικαίου στη Νομική Σχολή Θεσσαλονίκης και μέλος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Κοινωνικών Δικαιωμάτων του Συμβουλίου της Ευρώπης (Στρασβούργο)

Η επαγγελματική κατηγορία των πανεπιστημιακών δασκάλων σαφώς ξεχωρίζει, από την άποψη της σπουδαιότητας της υπηρεσίας και των αγαθών που παρέχει

ΔΥΟ ΑΠΟΦΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΚΟΠΕΣ ΣΤΑ ΕΙΔΙΚΑ ΜΙΣΘΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ ΣΤΑ ΑΕΙ

Μήπως ήρθε η στιγμή να ζητήσουμε την επαναφορά της θέσης της κατηγορίας καθηγητών, «πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης»;

Καθηγητές δύο ταχυτήτων

Το προσχέδιο του Ν. 4009 προέβλεπε τη θέσπιση διακριτής κατηγορίας καθηγητών, «πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης». Η διάταξη αυτή τελικά αποσύρθηκε από την τότε υπουργό, αναδεικνύοντας και τα όρια των εκσυγχρονιστικών της προθέσεων. Μήπως ήρθε η στιγμή να ζητήσουμε εμείς την επαναφορά της;

Εννοώ ότι, ως προς τις μισθολογικές μας απολαβές, εμείς οι πανεπιστημιακοί καθηγητές είμαστε δύο ταχυτήτων:

■ Άλλοι έχουν ως μοναδική απολαβή τον μισθό τους.
■ Για άλλους ο μισθός είναι μέρος μόνο των συνολικών τους αποδοχών (συχνά απειροελάχιστο).

Αναρωτιέμαι αν τα συνδικαλιστικά μας όργανα (κυρίως η ΠΟΣΔΕΠ) έχουν επεξεργαστεί κάποιες θέσεις και απόψεις, που περίπου θα λένε:

(α) Οι «πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης» λαμβάνουν έναν αξιοπρεπή μισθό – ας πούμε 3.000 ευρώ μεικτά (1.800 ευρώ καθαρά) για τον λέκτορα, 5.500 ευρώ μεικτά (3.000 ευρώ καθαρά) για τον καθηγητή πρώτης βαθμίδας με 30 χρόνια υπηρεσίας, αλλά και με απόλυτη απαγόρευση επιπλέον εισοδημάτων (ούτε 1 ευρώ ετησίως!).

(β) Οι δίδην «πλήρους», αλλά μη αποκλειστικής απασχόλησης, θα έχουν αποδοχές στο 1/3 της κατηγορίας (α), διατηρώντας κάθε δικαίωμα να εισπράττουν όσα θέλουν από ιατρεία, δικαστήρια, ερευνητικά προγράμματα, αναθέσεις «μελετών», γνωμοδοτήσεις και οτιδήποτε άλλο θελήσουν.

Οι της κατηγορίας (α) δεν θα απαγορεύεται να αναπτύσσουν τέτοιες δραστηριότητες αλλά η συμμετοχή τους σε ερευνητικά προγράμματα θα είναι χωρίς επιπρόσθετη αμοιβή, ή γενικότερα το σύνολο των όποιων ωφελημάτων τους θα αποδίδεται στον λογαριασμό της Επιτροπής Ερευνας του Ιδρύματός τους (ή σε κάτι αντίστοιχο).

Μια και όλοι μιλάνε για ισοδύναμα μέτρα: όσο περισσότεροι υπαχθούν στην κατηγορία (β), τόσο ψηλότερα θα διαμορφωθούν οι αποδοχές της κατηγορίας (α).

Ο Παναγιώτης Θανασιάς διδάσκει Φιλοσοφία στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

ΠΡΟΒΟΛΕΙΣ

Το μεγάλο μας φιάσκο

Διάβασα την ομιλία του Αναστάσιου και όσα είπε σε έλληνες και ξένους δημοσιογράφους για την οικονομική κρίση στη σύναξη των Εκκλησιών που έγινε στο Κολυμπάρι. Αν δεν είσαι εξοικειωμένος με τη γλώσσα της ιερατικής διπλωματίας είναι πανεύκολο να την πατήσεις και να οδηγηθείς σε λανθασμένα συμπεράσματα.

ΤΗΣ ΡΟΥΛΑΣ ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

Ευτυχώς, για την περίπτωση του Αρχιεπισκόπου Αλβανίας έχω τους καλύτερους αποκωδικοποιητές. Οι αλβανικής καταγωγής φίλοι μου αναφέρονται σε αυτόν με περηφάνια και εκτίμηση. Ενα σημαντικό πολιτιστικό ατού σε μια χώρα που με το ζόρι προσπαθεί να βρει

τη συνοχή της. Κι όμως ο ίδιος άνθρωπος άνετα θα μπορούσε να κουνήσει το αλτρωτικό μπαϊράκι και να καταστύσει το φιλανθρωπικό του έργο συνώνυμο διαφημιστικής καμπάνιας σουπερμάκετ και καναλιών.

Και είναι κακό που η Εκκλησία της Ελλάδος συνεργάζεται με εμπόρους και καναλάρχεις προκειμένου να εξοικονομήσει ένα πιάτο ρύζι για τους πενόμενους και τους περιθωριοποιημένους; Θα ήμουν δυο φορές ανόητη αν ισχυριζόμουν κάτι τέτοιο. Ενας λόγος παραπάνω που έχω μάθει πια να διαλέγω σουπερμάκετ ανάλογα με το αν υπάρχει δίπλα από το ταμείο το γνωστό καλαθάκι της Αρχιεπισκοπής. Εκεί ρίχνω τον οβολό μου σε είδος και κατά βάθος χαιρόμαι που με το υστέρημά μου βοηθάω την Εκκλησία να μην ξοδευτεί και να μη χρειαστεί να δώσει τον ένα χιτώνα της. Βάζω εγώ το ρύζι, ας βάλει αυτή τους φόρους της και τη μισθοδοσία των απασχολούμενων της. Αν ξαλαφρώσω από τις έκτακτες εισφορές και τα χαράτσια, με την πρώτη επιστροφή φόρου που θα πάρω, δεσμεύομαι να αναλάβω προσωπικά (και χωρίς το λογότυπό μου) όλα τα έξοδα διανομής των πακέτων με την ξηρά τροφή και τις συσκευασίες μακράς διάρκειας. Γένοιτο.

ΑΝΟΡΘΟΔΟΞΑ

Δεν θα σε ξανάβρω στους μπαξέδες

Προχθές, στο Μουσείο Μπενάκη, δεν ακούστηκε το «Θα σε ξανάβρω στους μπαξέδες», αφού ο δημιουργός του Ηλίας Ανδριόπουλος απαγόρευσε τη χρήση του από το ΠΑΣΟΚ.

ΤΟΥ ΤΑΚΗ ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΥ

Απουσία διόλου νκρηή, θα πείτε, μπροστά στις άλλες, των στελεχών. Απουσία όμως σημαδιακή. Το τραγούδι αυτό μπορεί να ήταν το γεφύρι που συνέδεε το νεογέννητο ΠΑΣΟΚ του 1974 με την ελληνική Ιστορία, όμως η ιδεολογία του, ο «μακρυγιαννισμός», ξεπερνούσε κατά πολύ τα όρια της κομματικής ή της πολιτικής ένταξης.

Ο «μακρυγιαννισμός» υπήρξε η κυρίαρχη ιδεολογία της Μεταπολίτευσης, ο ελάχιστος κοινός παρονομαστής, ό,τι

Ο «μακρυγιαννισμός» υπήρξε ιδεολογικός πρόγονος του σημερινού συνδικαλισμού

χάραξε μέσα σ' αυτά τα σαράντα χρόνια τα όρια της κοινωνικής συναίνεσης. Ποια ιστορική μορφή ενσάρκωνε καλύτερα την προσωπογραφία του λαϊκού ανθρώπου από τον αγωνιστή που «ήξερε να γράφει μόνο το όνομά του», κι εκείνο μισό; Ποιος αδικημένος υπήρξε πιο αδικημένος απ' αυτόν που, ενώ τον πονούσαν οι πληγές του, η Πολιτεία δεν τον αντάμειψε όπως έπρεπε ή όπως ο ίδιος θεωρούσε ότι έπρεπε; Η Μεταπολίτευση δεν θα ήταν η Μεταπολίτευση που ξέρουμε αν το πολιτικό και το κοινωνικό παιχνίδι δεν παιζόταν στην πλειοδοσία της αδικίας, ανάμεσα σε ομάδες που ανταγωνίζονταν στο ποια είναι πιο αδικημένη από τις άλλες, άρα ποια έχει το δικαίωμα να ζητεί περισσότερα προνόμια από τις άλλες. Απ' αυτήν την άποψη ο «μακρυγιαννισμός» υπήρξε ιδεολογικός πρόγονος του σημερινού συνδικαλισμού.

Να τολμώσω να πω πως η αγιοποίηση

ενός προσώπου που ζητούσε το δικό του με τα πέντε κολλυβογράμματα επηρέασε καταλυτικά και τον τρόπο που αντιμετωπίσαμε την παιδεία; (Και δεν εννοώ μόνο την εκπαίδευση, εννοώ την αναγόρευση της αμορφωσιάς σε κοινωνική αρετή). Να τολμώσω να πω πως στο πρόσωπο του στρατηγού Μακρυγιάννη συναντήθηκαν αυτά που σήμερα ονομάζουμε «αντίθετα» άκρα και απορούμε πως μπορούν να συνεννοηθούν με τόση άνεση; Ο «μακρυγιαννισμός» ήταν αυτός που επέτρεψε για πρώτη φορά τον συνδυασμό της θρησκοκλησίας με το εθνικιστικό αίσθημα ότι ο τόπος είναι στο έλεος των μεγάλων που συνωμοτούν για να τον φάνε, κυρίως όμως για να τον αδικήσουν. Γιατί έτσι είναι ο ντουναίς, άδικος, άδικος, άδικος. Κι ακόμη πιο άδικος όταν ξέρεις πως έσπασες το χέρι σου για «να χορεύουν σέικ τα κωλόπαιδα», όπως λέει ο καθ' εξιν εκφραστής του περιθωριακού

νταλγκά Ντίνος Χριστιανόπουλος.

Ναι, τα είχε όλα ο «μακρυγιαννισμός», την εθνικοφροσύνη, την κοινωνική αδικία, τους αγώνες για διορισμό στο Δημόσιο, όλο τον αριστεροδεξιό κυλό της Μεταπολίτευσης, ακόμη και το περιθώριο. Γιατί όλη η Ελλάδα της Μεταπολίτευσης αισθανόταν περιθώριο που διεκδικεί ένα κέντρο το οποίο κάποιος «άλλοι» τής το στερούν – όσοι πάνε στη δουλειά τους και εμποδίζουν το δικαίωμα της διαμαρτυρίας να κλείνει δρόμους. Κατά τον Σεφέρη, βέβαια, είχε και λογοτεχνική αξία, όμως το θέμα μας δεν είναι εκεί.

Ασχέτως απαγόρευσης, λοιπόν, ευτυχώς που δεν ακούστηκε το «Θα σε ξανάβρω στους μπαξέδες» προχθές στο Μουσείο Μπενάκη. Θα ταίριαζε ούτως ή άλλως περισσότερο στη συγκέντρωση του κ. Τσίπρα όπου, απ' ό,τι έμαθα, διέπρεψε το ανανεωτικό πνεύμα της «Ρωμοσύνης» του Ρίτσου.